

เอกสารเพื่อการถ่ายทอดเทคโนโลยี

ชุดภูมิปัญญา

หมอดิน เกษตรกรไทย

www.idd.go.th

สำนักนิเทศและถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาดิน กรมพัฒนาดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ผักบุ้งจีนพืชสร้างรายได้งาม

ผักบุ้งจีน ผักที่ปลูกง่าย ดูแลง่ายและสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรไม่น้อย เกษตรกรแถบหมู่ที่ 1 ตำบลห้วยพระ อำเภอดอนตูม จังหวัดนครปฐม นิยมปลูกผักบุ้งจีนส่งให้กับบริษัทส่งออก บางส่วนตัดส่งขายตลาด

โดยทั่วไปผักบุ้งจีนที่ขายในท้องตลาดทั่วไป จะถอนขึ้นมาทั้งราก ล้างทำความสะอาด แล้วส่งตลาดด้วยสภาพที่ติดราก แต่ผักบุ้งจีนที่ส่งออก เขาจะใช้มีดตัดต้นใกล้ชิดดินเหลือไว้สักประมาณ 4-5 เซนติเมตร ไม่ได้เอารากติดไปด้วย

ผักบุ้งจีนเป็นผักที่ปลูกง่าย ไม่ค่อยมีปัญหาเรื่องโรคแมลง รวมถึงสภาพอากาศก็ไม่เป็นปัญหาแต่อย่างใด ในหน้าฝนผักชนิดอื่นอาจจะปลูกยากเสียหาย แต่ผักบุ้งไม่เป็นเช่นนั้นเลย ยิ่งหน้าฝนผักจะยิ่งงาม เพียงแต่ว่าตอนที่หวานผักใหม่ๆ ก็อาจจะขิงตาข่ายพรางแสงบังเม็ดฝนเอาไว้บ้าง ซึ่งใช้เวลาไม่เกิน 1 สัปดาห์ เมื่อผักโตพอสมควรแล้วก็ไม่จำเป็นต้องใช้อีกต่อไป

ในท้องตลาดทั่วไป ผักบุ้งจีนเป็นผักที่ปลูกแล้วมีตลาดเสมอ เพียงแต่ว่าราคาก็อาจจะขึ้นลงไปตามสภาพ บางครั้งก็ต่ำกว่า 10 บาทต่อกิโลกรัม แต่บางครั้งก็อาจจะมากกว่า 10 บาท ถ้าเป็นผักส่งท้องตลาดทั่วไป ระยะเวลาจากการหวานเมล็ดจนถึงการถอน ใช้เวลารวมประมาณ 25 วัน ส่วนผักบุ้งส่งออก เขาจะไม่ให้ต้นใหญ่มาก ระยะเวลาที่จะต้องตัดนับจากวันที่หวานเมล็ดก็ 18-22 วัน ถ้าเกินจากนี้ผักจะโตเกินไป อายุขนาดนี้ผักกำลังต้นอ่อนน่ารับประทาน ในหลายจังหวัดเดี๋ยวนี ที่มีร้านสุกี้ ร้านหมูกระทะ เขาก็ต้องการผักบุ้งจีนอ่อน อายุประมาณนี้ บางจังหวัดผักบุ้งจีนราคาแพง เช่น แถบภาคอีสานปลูกส่งให้กับร้านอาหารได้ราคาเกินกว่า 10 บาทต่อกิโลกรัมเป็นรายได้เสริมที่ดีมากทีเดียว

สวนเกษตรอินทรีย์ พื้นที่ปลอดภัย

เกษตรอินทรีย์ พื้นที่ปลอดภัย พื้นที่ชีวิต เพิ่มคุณภาพ เพิ่มผลผลิต

ผักบุงจีนพืชสร้างรายได้งาม

เทคโนโลยีการผลิตผักบุงจีน

พันธุ์ผักบุงจีน

■ พันธุ์ยอดไม้ 9 แข็งแรง เติบโตเร็วสามารถเก็บผลผลิตได้ภายใน 20-25 วัน

การปลูก

ระยะปลูก

- นิยมใช้หว่านเมล็ดลงบนแปลงปลูก โดยใช้เมล็ดพันธุ์ 13-15 กิโลกรัม/ไร่
- ไถดินให้ลึก 30-40 เซนติเมตร ตากดินไว้ 1-2 อาทิตย์แล้วย่ำดินให้ละเอียด หว่านปูนขาวในอัตรา 100-300 กิโลกรัม/ไร่ คลุกเคล้าให้ทั่วแล้วยกแปลงให้สูงประมาณ 30 เซนติเมตร กว้าง 120 เซนติเมตร

การปลูก

■ รดน้ำแปลงปลูกให้ชุ่ม แล้วนำเมล็ดผักบุงจีนหว่านให้กระจายทั่วทั้งแปลง แล้วคลุมแปลงด้วยฟางข้าวบางๆ รดน้ำ โดยปกติจะหว่านตอนเย็น

การดูแลรักษา

การให้น้ำ

■ ผักบุงจีนเป็นพืชที่ชอบดินชุ่มชื้น แต่ไม่แฉะขัง รดน้ำให้สม่ำเสมอ วันละ 1-2 ครั้ง เว้นช่วงฝนตก อย่าให้แปลงปลูกผักบุงจีนขาดน้ำ เพราะจะทำให้ชะงักการเจริญเติบโต ต้นแข็งกระด้าง เหนียว ไม่น่ารับประทาน

การใส่ปุ๋ย

■ ใส่ปุ๋ยสูตร 46-0-0 อัตรา 50 กิโลกรัม/ไร่ แบ่งใส่ 2 ครั้ง หลังหว่านเมล็ด 7 วัน และ 15 วัน

การป้องกันกำจัดศัตรูพืช

การเก็บเกี่ยว

■ หลังจากหว่านเมล็ดผักบุงจีนลงแปลง 20-25 วัน ให้ถอนต้นผักบุงจีนออกจากแปลงปลูกทั้งต้น และรากหลังจากนั้นล้างรากให้สะอาด เก็บใบและแขนงที่โคนต้นออก

ผักบุงจีน เป็นพืชที่นิยมบริโภคภายในครัวเรือนเป็นประจำ แต่ปัจจุบันผักบุงจีนได้พัฒนาเป็นพืชส่งออกที่มีความสำคัญโดยส่งออกทั้งในรูปผักสดและเมล็ดพันธุ์ ตลาดที่สำคัญ ได้แก่ ฮองกง มาเลเซีย และสิงคโปร์

เกษตรกร แถบตำบลห้วยพระ อำเภอดอนตูม จังหวัดนครปฐม ยอมรับว่าการปลูกผักบุงจีน เมื่อดูจากปริมาณผัก ราคาที่ได้กับต้นทุนแล้ว ถือว่าเป็นรายได้ดีทีเดียว ■

ข้อมูลจาก: ผักบุงจีนปลูกเพื่อการส่งออก ปลอดภัยรายได้งาม นิตยสารเกษตรชีวภาพ ปีที่ 6 ฉบับที่ 20 เดือนพฤศจิกายน 2549 เอกสารการปลูกพืชในนา กรมส่งเสริมการเกษตร

ชมภาพชุดนี้ได้ที่ www.ladd.go.th